

Cultura sostenible o sostenibilitat cultural?

Published by [Interacció](#) [1] on 02/12/2014 - 10:40 | Last modification: 13/05/2026 - 13:09

La sostenibilitat durant anys s'ha pensat gairebé exclusivament des de tres dimensions: l'econòmica, la social i l'ambiental. La cultura hi apareixia de manera lateral, sovint reduïda a patrimoni, sensibilització o cohesió social. L'article de Katriina Soini i Inger Birkeland parteix precisament d'aquesta ambigüitat per preguntar-se què vol dir realment "sostenibilitat cultural" i com s'està utilitzant aquest concepte dins el debat acadèmic contemporani.

El text té un interès especial perquè no intenta oferir una definició tancada. Al contrari. Analitza cinquanta articles científics per mostrar que sota el concepte de sostenibilitat cultural conviuen visions molt diferents i fins i tot contradictòries. Les autores identifiquen set grans "relats" que organitzen el debat: el patrimoni, la vitalitat cultural, la viabilitat econòmica, la diversitat, la localitat, la resiliència ecocultural i la civilització ecocultural.

Aquest mapa conceptual és especialment útil perquè evidencia que la cultura no ocupa un únic lloc dins la sostenibilitat. En alguns casos és concebuda com un bé a preservar. En altres, com un recurs econòmic per al desenvolupament territorial. També apareix com a espai de drets, de diversitat, de relació amb l'entorn o fins i tot com a condició necessària per transformar els imaginaris socials davant la crisi ecològica. La sostenibilitat cultural deixa així de ser un simple complement decoratiu de les polítiques ambientals i es converteix en un camp de disputa sobre quines formes de vida es consideren sostenibles i quines no.

L'article és especialment rellevant perquè obliga a revisar molts discursos institucionals sobre cultura i sostenibilitat que sovint funcionen amb formulacions excessivament genèriques. Les autores mostren que darrere de cada ús del concepte hi ha una determinada idea de cultura, de desenvolupament i de política. No és el mateix entendre la cultura com a patrimoni que cal conservar que entendre-la com a pràctica viva capaç de transformar valors socials o qüestionar models econòmics. I aquesta diferència no és teòrica. Acaba condicionant polítiques públiques, criteris de finançament i maneres de planificar el territori.

La sostenibilitat cultural no designa una única idea de cultura. El debat contemporani oscil·la entre patrimoni, desenvolupament territorial, diversitat, transformació ecològica i drets culturals.

Referència

Soini, K., i Birkeland, I. (2014). Exploring the scientific discourse on cultural sustainability. *Geoforum*, 51, 213–223.

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: cultura i sostenibilitat

Tags: pensament cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: valor públic de la cultura

Tags: recerca cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/cultura-sostenible-o-sostenibilitat-cultural>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140181.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5517>